

Trekvogels in het voorjaar van 2011 langs de kust van Groningen

Aart van der Spoel & Willem-Jan Fontijn

Trekvogels spreken tot de verbeelding van veel mensen en zeker tot de verbeelding van vogelaars. Overvliegende ganzen, de eerste zwaluwen en de eerste zingende Tjiftjaffen worden gemeld in de media en op waarnemingenrubrieken. Trekvogelonderzoek wordt dan ook al jaren en op vele manieren verricht. Ganzen en steltlopers worden geteld op hun pleisterplaatsen, nachttrekkers worden gevangen en geringd. Voorbijvliegende vogels worden geteld vanaf vaste punten.

Ook in Groningen is het tellen vanaf vaste punten een populaire bezigheid. Op zeker zo'n tien posten in de provincie staan regelmatig mensen te kijken en te tellen. De Eemshaven is al jaren een populaire post waar, zeker toen het nog niet volgebouwd was, er wel eens meer dan veertig mensen op de dijk stonden. De Eemshaven is dan ook een bijzondere plek. Gelegen in het uiterste noordoostelijke puntje van het vasteland treedt er zogenaamde stuwning van trekvogels op. Vogels (bijvoorbeeld roofvogels, zwaluwen, kwikstaarten) volgen de kust omdat ze liever geen brede stukken water willen oversteken. Andere soorten (zoals zee- en watervogels) worden door de wind tegen de kust aangeblazen. De Eemshaven, maar ook alle andere telposten langs de kust, zijn daarom altijd erg leuke plaatsen om trekvogels te zien en te tellen.

Trektellen.nl

Van wat er gezien wordt, wordt doorgaans niet veel gepubliceerd. Opvallende aantallen en soorten verschijnen op een gegeven ogenblik wel in waarnemingenrubrieken, maar recente overzichten ontbraken of waren slecht toegankelijk. Sinds enige tijd is daar verandering in gekomen. Op de

website trektellen.nl worden telresultaten weergegeven van posten uit heel Europa. Vaak nog dezelfde dag valt te lezen wat de aanhoudende oostenwind of juist de stormachtige noordwester ons gebracht heeft. Grafieken en kaartjes geven een mooi beeld van het doortrekverloop van een soort in Nederland, in een ander Europees land of juist van een specifieke telpost. Steeds meer trektelposten maken gebruik van trektellen.nl en in 2011 zijn de resultaten van maar liefst drie posten langs de Groninger kust op de site te raadplegen. Een leuke aanleiding om eens te kijken wat voor opvallende soorten en aantallen er dit voorjaar (februari tot en met mei) allemaal langs de kust gevlogen zijn.

De telposten Kustweg, Noordkaap en Eemshaven

Telpost de Kustweg ligt op de Lauwersmeerdijk. Met de Lauwersmeer als achterland is het altijd een leuke plek om op de dijk te staan. Een nadeel van deze post is dat de Kustweg door de week voor het verkeer is afgesloten in verband met militaire activiteiten. Dit voorjaar is er hier 112 uur waargenomen.

De Noordkaap ligt even ten westen van de

FOTO: MARNIX JONKER

Bruine Kiekendief – Noordkaap – 8 mei 2011

Eemshaven. Ongeveer waar de eerste windmolens beginnen. Het is de noordelijkste punt van het vasteland van Nederland en ligt tussen het open akkerland en het open Wad in. De plaats is 'ontdekt' door vogelaars die een alternatief zochten voor de Eemshaven, die steeds meer bebouwd raakt. Op de Noordkaap is dit voorjaar zo'n 398 uur geteld. Voor een uitgebreid artikel over deze telpost zie elders in deze *Gors*.

De Eemshaven is een plek waar al jaren geteld wordt. Na in de loop der jaren op verschillende plekken op de dijk geteld te hebben, is de vaste plek nu iets ten westen van de Eemscentrale op de dijk, ongeveer ter hoogte van de singel. Ondanks dat het achterland behoorlijk volgebouwd is en er veel hoge windmolens staan, is het nog steeds een goede telpost. Doordat er nog wat bosschages zijn en een grote waterplas, is het gebied nog steeds aantrekkelijk voor vogels. Bovendien is de (veilige) overkant van de Eems vaak zichtbaar. Met 610 teluren is de telpost een goede bron van waarnemingsresultaten.

Enkele opvallende cijfers

Op de Eemshavenpost is het meest geteld, bijna twee keer zo veel als op de Noordkaap

en meer dan vijf keer zo veel als bij de Kustweg. Natuurlijk heeft dat invloed op de resultaten. Hoewel aan het maken van een vergelijking van de posten veel haken en ogen zitten, is het leuk om het aantal vogels per uur te berekenen.

Volgens trektellen.nl zijn er dit voorjaar op de Eemshaven 589.350 vogels geteld. Op de Noordkaap waren dat er 517.791 en op de Kustweg 93.581 vogels. En dit is over een totaal van bijna tweehonderd soorten! Het aantal vogels dat gemiddeld per uur langsvliegt is voor de Eemshaven 966, op de Noordkaap 1301 en op de Kustweg 836 vogels per uur. Is de Noordkaap nu de beste plek om veel vogels te zien? Misschien wel, misschien ook niet. Langer doortellen op de dag, zoals vaak in de Eemshaven gebeurt, levert wel meer vogels op, maar het uurgemiddelde gaat omlaag. Doorgaans zijn de productieve teluren vooral in de ochtend. Grofweg kun je stellen dat op alle posten gemiddeld zo'n duizend vogels per uur geteld worden! De gebruikte aantallen in dit artikel betreffen alle vogels die in oostelijke richtingen vliegen. Naar west vliegende vogels zijn op het totaal in mindering gebracht.

Dubbeltellingen

Zoals eerder gezegd volgen veel soorten de kust. Dit kan betekenen dat vogels die op de Kustweg worden geteld, een paar uur later op de Noordkaap worden geteld en iets later nog een keer bij de Eemshaven. Bij de Noordkaap en de Eemshaven gebeurt dit af en toe. Op 7 mei bijvoorbeeld vlogen, na afloop van de telling, nog twee Kraanvogels langs; even later werden ze bij de Eemshaven opgemerkt. Heel vaak gebeurt dit ook niet. Soms worden bijvoorbeeld vogels van de Noordkaap 'doorgebeld' naar de Eemshavenpost, maar meestal worden deze daar nooit gezien. Opvallende soorten worden dan maar op één post gezien. Ze volgen dan niet de kust, maar gaan terug het binnenland in. Meestal steken ze over. Om iets als een 'minimaal aantal doortrekkende vogels' vast te stellen, is ook gekeken naar het hoogste aantal per soort per dag per telpost. Bijvoorbeeld op een dag met op de Kustweg 300 Boerenzwaluwen, op de Noordkaap 200 en op de Eemshaven 400 zijn dat dus 900 getelde Boerenzwaluwen. Minimaal zijn er dus 400 doorgetrokken. Het werkelijke aantal doorgetrokken Boerenzwaluwen zal tussen de 400 en de 900 vogels liggen. Bij een zeldzame soort als de Lachstern liggen de verhoudingen heel anders. Op de posten zijn 21 Lachstern geteld. Veel 'dubbeltellingen' zijn hier niet, op de Eemshavenpost werd zelfs geen enkele Lachstern gezien, en minstens 19 exemplaren zijn doorgetrokken.

Meer dan een miljoen vogels!

Net is al aangegeven hoeveel vogels per post geteld zijn. In totaal hebben de tellers van de drie posten 1.200.722 vogels geteld! Als alle mogelijke dubbeltellingen eruit gehaald worden, dan blijven er nog zo'n 850.000 vogels over.

De top 15

Als alle tellingen op een rijtje gezet worden en gesorteerd worden op aantal dan komt daar het volgende rijtje uit (tabel 1). Daarbij betreft de eerste kolom de werkelijk getelde vogels en staan tussen haakjes de aantallen na aftrek van mogelijke dubbeltellingen.

		Aantal geteld	Gecorrigeerd
1	Brandgans	273.081	(183.532)
2	Graspieper	253.661	(150.688)
3	Spreeuw	138.464	(114.704)
4	Boerenzwaluw	82.867	(50.640)
5	Kolgans	81.613	(58.775)
6	Kokmeeuw	77.169	(57.404)
7	Kievit	64.915	(57.410)
8	Houtduif	28.221	(21.926)
9	Goudplevier	23.371	(19.673)
10	Gele Kwikstaart	16.780	(9.632)
11	Grauwe Gans	14.342	(12.144)
12	Aalscholver	10.532	(7.896)
13	Kneu	9.855	(7.093)
14	Kauw	8.858	(7.499)
15	Stormmeeuw	8.631	(8.180)

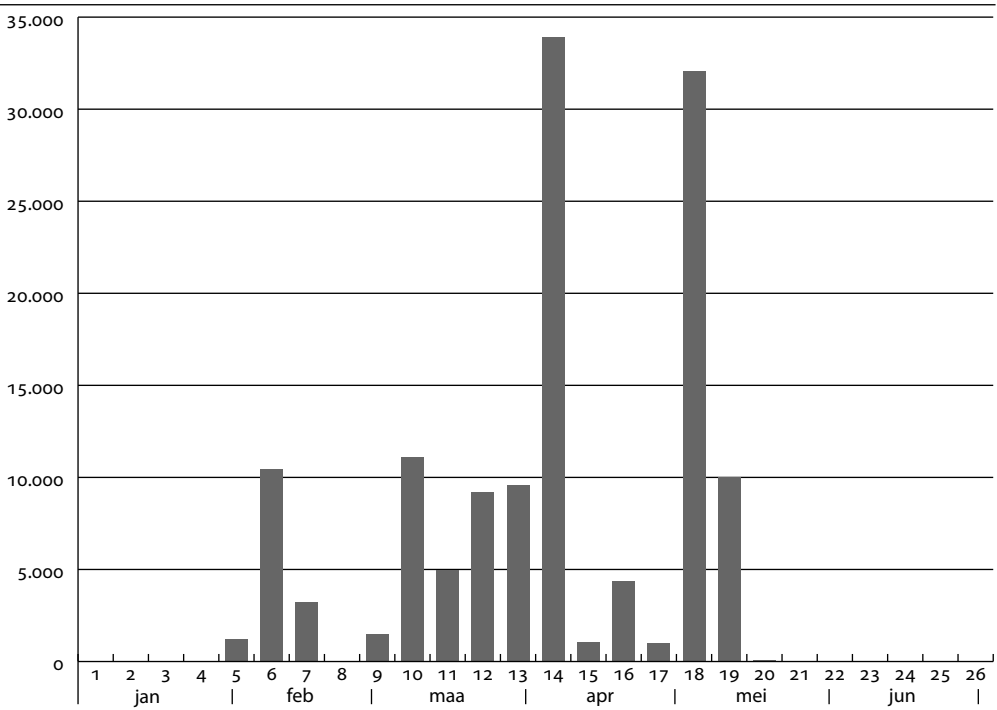
Tabel 1. De top 15 van 2011.

Opmerkingen bij enkele soorten

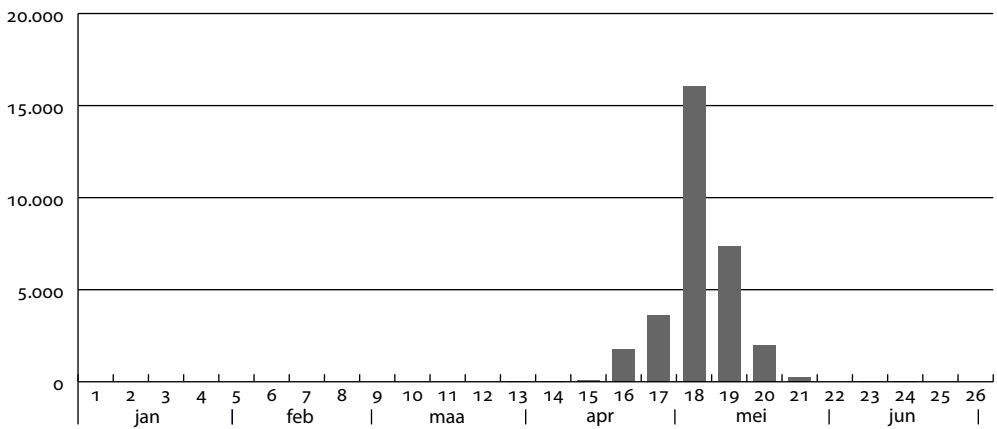
Op nummer 1 staat de Brandgans. De Brandgans is blijkbaar een echte kusttrekker. Van de ruim 400.000 overwinterende Brandganzen in Nederland (de Brandgans overwintert voornamelijk in ons land) wordt dus meer dan de helft op hun tocht naar de broedgebieden gezien en geteld! Op de Noordkaap zijn de meeste brandganzen geteld (zie figuur 1).

Nu vliegen Brandganzen in groepen, Graspiepers komen met enkele exemplaren of in kleine groepjes door. Het mag gerust een prestatie genoemd worden dat de tellers meer dan een kwart miljoen Graspiepers genoteerd hebben. Dit geldt ook voor Boerenzwaluw, Gele Kwikstaart en Kneu, tienduizenden vogels die stuk voor stuk geteld zijn.

De Boerenzwaluw (4) is een van de meest markante vogels van de dijk. Van half april tot half mei gaat er een bijna constante stroom van zwaluwen. Tussen de 50.000 en 100.000 vogels trekken langs de kust. Trektellers, maar ook anderen die op de dijk staan, kunnen genieten van de snelle vogels die vaak gewoon tussen de tellers door vliegen! En natuurlijk opletten of er niet een

Figuur 1. Aantallen Brandgans langs telpost Noordkaap in de eerste helft van 2011.
Maximum = 33.909; totaal = 133.680 (bron: trektellen.nl).

Figuur 2. Aantallen Boerenzwaluw langs telpost Noordkaap in de eerste helft van 2011.
Maximum = 16.053; totaal = 31.134 (bron: trektellen.nl).

zeldzame Roodstuitzwaluw meevliegt. In het grafiekje van figuur 2 staat de doortrek van de Boerenzwaluw langs de Noordkaap in 2011.

Ook de Gele Kwikstaart is een markante soort van de dijk. Vaak snel doorvliegend,

vaak ook in groepjes op de dijk, foeragerend tussen de schapen. Naast de ruim 16.000 (9632) Gele Kwikken zijn ook nog 41 (31) Engelse, 513 (436) Noordse, 63 (57) Grote Gele Kwikstaarten en een vrouwtje Citroenkwikstaart gezien. Daarnaast zijn er

ook nog 7514 (5082) Witte Kwikstaarten en 32 (28) Rouwkwikstaarten geteld.

Trektellen.nl biedt de mogelijkheid van veel soorten een verspreidingskaartje of een grafiek per telpost of van heel Nederland te maken. Niet van alle soorten is een goed beeld te krijgen. Zoals eerder gezegd, is er een grote groep nachttrekkers. Verder zijn er soorten die niet erg stuwingsgevoelig zijn en er zijn natuurlijk de steltlopers. Langs de kust zijn enorme verplaatsingen van groepen steltlopers door het getij. Hierdoor is het vaak moeilijk getijdentrek van seizoenstrek te onderscheiden.

Roofvogels

Er komt geen roofvogel in de top 15 voor. Toch is dit een opvallende groep waarnaar

de aandacht van vogelaars vaak uitgaat. Bovendien laten roofvogels zich wel stuw en was 2011 met veel oostelijke winden een heel goed roofvogeljaar. Zeventien verschillende soorten plus Velduil zijn waargenomen. Minimaal gaat het zeker om ruim 3700 exemplaren (zie tabel 2) en in totaal zijn er 5700 roofvogels geteld (zie tabel 3). Hieronder wordt nader ingegaan op de roofvogeltrek met een korte omschrijving van elke post en worden enkele perioden met veel roofvogels uitgelicht. Voor een volledig overzicht van de tellingen zie trektellen.nl.

De Eemshaven staat tijdens perioden met (zuid)oostelijke winden bekend om zijn goede aantallen roofvogels, maar sinds de grote veranderingen in het terrein (en dan

	1-10 feb	11-20 feb	21 feb-2 mrt	3-12 mrt	13-22 mrt	23 mrt-1 apr	2-11 apr	12-21 apr	22 apr-1 mei	2-11 mei	12-21 mei	22-31 mei	totaal
Wespendief									47	9	6		62
Zwarte Wouw								11	20	30			61
Rode Wouw			1	6	2	5	9	14	6	35			78
Zeearend		1		2			1			1			5
Bruine Kiekendief				3	4	51	72	222	203	327	30	7	919
Blauwe Kiekendief		1		9	3	8	8	14	14	18			75
Grauwe Kiekendief									15	27	3		45
Grauwe-/Steppekiekendief										2			2
Steppekiekendief										2			2
Havik					2		2	5	5	1			15
Sperwer	1	3	1	13	9	38	64	188	214	215	7		753
Buizerd	2	4		68	32	82	100	301	155	185	14	4	947
Ruigpootbuizerd	1			5	3	3	2	4	4	2			24
Visarend								8	9	14	1		32
Torenavalk		2	1	10	3	13	22	105	125	141	10	5	437
Roodpootvalk									2	6			8
Smelleken	1		1	1		2	10	37	64	72	3		191
Boomvalk									8	8	4	2	22
Slechtvalk			1	5	4	7	8	13	8	21	2		69
valk spec									1	1			2
Velduil								1	1	3	1		6
TOTAAL	5	11	5	122	62	209	298	923	854	1.158	84	24	3.755

Tabel 2. Hoogste doortrekaantallen per dag per decade van de drie telposten Kustweg, Noordkaap en Eemshaven in het voorjaar van 2011.

		1-10 feb	11- 20 feb	21 feb-2 mrt	3-12 mrt	13-22 mrt	23 mrt-1 apr	2-11 apr	12-21 apr	22 apr-1 mei	2-11 mei	12-21 mei	22-31 mei	totaal
Wespendief	KW										4			4
	NK										43	1	6	50
	EH										23	8		31
Zwarte Wouf	KW										18			18
	NK							4	4	15				23
	EH							10	20	18				48
Rode Wouf	KW						3	1		5				9
	NK				3		2	7	11	1	30			54
	EH			1	5	2	3	6	9	6	31			63
Zeearend	KW				1									1
	NK		1											1
	EH				1			1			1			3
Bruine Kiekendief	KW						8	19	60	98				185
	NK				3	29	42	162	135	308	29	3		711
	EH				3	2	39	60	194	145	219	8	4	674
Blauwe Kiekendief	KW				1					8	6			15
	NK		1		7	1	6	8	13	4	7		1	48
	EH				4	2	2		4	8	11			31
Grauwe Kiekendief	KW									11	17			28
	NK									3	13	1		17
	EH									6	19	2		27
Grauwe-/Steppekendief	KW									2			2	
Steppekendief	NK										1			1
	EH										1			1
Havik	KW					1			2		1			4
	NK							2			1			3
	EH					1		1	3	5				10
Sperwer	KW				3	1		3	8	28	79			122
	NK		2		6	2	6	13	76	35	77	1		218
	EH	1	1	1	10	8	37	62	198	214	196	7		735
Buizerd	KW				7	4	1	1	8	25	41			87
	NK	1			53	11	66	76	95	24	109	8	2	445
	EH	1	4		38	32	54	76	297	152	174	14	3	845
Ruigpootbuizerd	KW				1	1				3	1			6
	NK	1			3	2	2	1	1					10
	EH				3	1	1	1	3	1	2			12
Visarend	KW									2	8			10
	NK									2	6	1		9
	EH							8	8	11	1			28
Torenavalk	KW				2			1	3	40	44			90
	NK			1	3	1	12	17	67	37	113	9	4	264
	EH		2		6	2	4	13	82	112	92	1	1	315

vervolg op volgende pagina

Tabel 3. Alle roofvogels in decades van de drie telposten Kustweg (KW), Noordkaap (NK) en Eemshaven (EH) in het voorjaar van 2011.

		1-10 feb	11- 20 feb	21 feb-2 mrt	3-12 mrt	13-22 mrt	23 mrt-1 apr	2-11 apr	12-21 apr	22 apr-1 mei	2-11 mei	12-21 mei	22-31 mei	totaal
<i>vervolg van vorige pagina</i>														
Roodpootvalk	KW									1	2			3
	NK										1			1
	EH									1	4			5
Smelleken	KW								5	12	28			45
	NK	1					1	5	24	36	58	3		128
	EH			1	1		1	6	23	58	47	2		139
Boomvalk	KW									4	4			8
	NK										1	2	1	4
	EH									7	3	3	1	14
Slechtvalk	KW					1		1		6	3			11
	NK			1	3		5	2	3	3	17	2		36
	EH				3	4	2	8	11	2	7			37
valk spec	NK										1			1
	EH									1				1
Velduil	KW										2			2
	NK								1		3	1		5
	EH									1	2			3
TOTAAL		5	11	5	167	82	273	424	1.345	1.231	2.028	104	26	5.701

Tabel 3 (vervolg). Alle roofvogels in decades van de drie telposten Kustweg (KW), Noordkaap (NK) en Eemshaven (EH) in het voorjaar van 2011.

vooral de windmolens) lijkt dit toch wat minder te zijn geworden. Zeker is dat het merendeel van de roofvogels lang zo mooi niet meer over de post komt vliegen als ze eerst deden, om nog maar te zwijgen van de halsbrekende toeren die sommige uithalen om tussen de windmolens door te vliegen ... Een deel van de roofvogels vliegt nu zo hoog over dat ze buiten het zichtveld van de tellers blijven. Ook vliegt een deel achter windmolens van de Eemshaven langs via Spijk. Om deze vogels goed te kunnen tellen, is dit voorjaar een paar keer voor proef geteld bij het grote schakelstation en daaruit bleek dat er vanaf de Eemshaven inderdaad vogels gemist worden. Wellicht is deze plek een goed alternatief in de toekomst. Na vorig voorjaar uitgebreid getest te zijn, is de Noordkaap dit voorjaar voor het eerst vanaf februari bemand, en dit leverde gelijk mooie resultaten op. Niet alleen werden

enorme aantallen Brandganzen, zwaluwen en Graspiepers gezien, ook roofvogels deden het prima op deze nieuwe post. Vooral het ruime uitzicht voor de telpost, zowel over zee (voor kiekendieven, valken) als naar het binnenland (voor de grotere 'zwevers'), is erg gunstig voor roofvogeltrek. Een deel van de roofvogels uit het binnenland slaat voor de molens rechtsaf en vliegt dan onder de Eemshaven door naar het oosten, maar veel vogels vliegen vaak ook recht over de telpost zo de zee op richting Borkum. Met de Eemshavenpost nabij liggen dubbeltellingen voor de hand, maar dit is voor een (aanzienlijk) deel vermoedelijk niet het geval. De roofvogels die via de Borkumroute vliegen, vliegen waarschijnlijk te ver op zee voor de Eemshaven en de vogels die door het binnenland vliegen zijn al te ver afgebogen naar het zuidoosten.

Van de drie telposten lijkt de Kustweg het

minst geschikt te zijn voor roofvogel trek, vanwege bijvoorbeeld het grote, open achterland waardoor de vogels zich gemakkelijk kunnen laten afdrijven richting het oosten en de telpost niet bereiken. Vooral een (ste-vige) zuid(oost)elijke wind lijkt nodig te zijn om vanaf de Kustweg veel roofvogels te verwachten, iets wat in ieder geval geïllustreerd wordt door 8 mei 2011, toen met een harde zuidoostelijke wind (kracht 5-6) zowel goede aantallen als veel verschillende soorten werden gezien. Deze dag bleek overigens een voorbode te zijn van veel meer ...

In de tabellen 2 en 3 worden de aantallen roofvogels van het afgelopen voorjaar per decade weergegeven (een tabel per dag voor de drie posten is te groot voor de *Gors*). In tabel 2 wordt gecorrigeerd voor (mogelijke) dubbeltellingen (het hoogste dagtotaal van één telpost telt) op de totaal aantallen van de drie telposten in tabel 3.

Hoewel de aantallen roofvogels in de februari en maart meestal nooit echt hoog zijn, werden er langs de Noordkaap en de Eemshaven toch al aardige aantallen Buizerds, Sperwers en Rode Wouwen gezien. Vooral de periode 7-12 maart sprong eruit met winden uit zuidelijke richting. Langs de Noordkaap waren vooral 7 en 8 maart goed, met onder andere 18 en 26 Buizerds (en 24.000 Kieviten!) en de Eemshaven was op 12 maart de beste plek met onder meer 19 Buizerds, 2 Ruigpootbuizerds en 3 Rode Wouwen.

In de periode hierna bleef het tot half april wat de roofvogels betreft vrij rustig, op een piekje rond eind maart-begin april na toen er veel Buizerds, redelijke aantallen Bruine Kiekendieven en een mooi aantal Rode Wouwen (met alleen al in totaal 9 vogels op 2 april) langs de drie posten vlogen.

Vanaf 18 april stond er een week lang een wind uit het oostelijke richting die meestal niet harder was dan 3 Bft. Ondanks de zachte wind werden echter toch grote aantallen roofvogels meegevoerd, en dan met name langs de Eemshaven. Langs de Noordkaap waren de aantallen minder en vooral Kustweg bleef qua aantallen ver

achter. Het begon voor de Eemshaven en de Noordkaap op 18 en 19 april waarbij de aantallen voor Buizerd, Sperwer en Bruine Kiekendief geleidelijk opliepen tot boven de 40. De Noordkaap had daarna nog enkele dagen met rond de 60 Bruine Kiekendieven en wat Rode (5) en Zwarte Wouwen (4) maar voor de rest viel het wat tegen. Daarentegen kende de Eemshaven een paar heel goede dagen met op 20 april onder andere 122 Buizerds (!), 60 Sperwers en 4 Visarenden. De aantallen namen op 21 en 22 april wat af, maar 23 april werd een dag om nooit te vergeten. In de loop van de ochtend en het begin van de middag kwamen vanuit het achterland steeds meer roofvogels aan vliegen, soms met groepen tegelijk en verschillende soorten door elkaar. De vogels bleven meestal helaas wat hangen achter in de Eemshaven waardoor het soms wat lastig tellen was, maar het was prachtig om te zien. Liefst veertien soorten roofvogels werden geteld deze dag en sommige in grote aantallen, zoals onder andere: 10 Zwarte en 2 Rode Wouwen, 91 Buizerds, 95 Sperwers, 51 Torenvalken en 42 Bruine Kieken, 2 Visarenden en een Roodpootvalk. Op 24 en 25 april werden ook nog redelijke aantallen gezien langs de Eemshaven, maar 'het vat was duidelijk even leeg'. Opmerkelijk genoeg vlogen er dus weinig vogels langs de Noordkaap deze dagen (bijvoorbeeld op 23 april maar 51 roofvogels in totaal). Een verklaring hiervoor is lastig aan te wijzen, maar mogelijk was de wind niet hard genoeg voor verdere verdrifting naar het westen (op veel andere telposten in het land werden ook maar weinig roofvogels geteld) en mogelijk bevonden veel vogels zich al iets ten (zuid) oosten van Eemshaven, dreven vervolgens even met het oostelijke briesje mee om bij de Eemshaven weer naar het (noord)oosten om te keren. In ieder geval intrigerend, deze verschillen.

De laatste periode waarin sterke trek plaatsvond was van 5 tot en met 9 mei. Deze dagen werden gekenmerkt door een rustige zuidoostelijke wind die op 8 mei toenam tot kracht 6 Bft. De volgende dag was de wind afgenomen maar dat bleek juist

gunstig; dit leverde uiteindelijk een van de beste dagen voor roofvogeltrek ooit op. Dit keer deed de Kustweg ook van zich spreken, met wat hogere aantallen dan eerder, maar vooral met een mooie variatie aan soorten. Met name 8 mei werd voor de Kustweg een mooie dag met onder andere 10 Zwarte en een Rode Wouw, 12 Smellekens en enkele leuke 'krenten in de pap'. Voor de twee andere posten waren met name 5 en 6 mei aardige dagen, met behalve voor Sperwer en Bruine Kiekendief niet echt veel hoge aantallen meer, maar wel de eerste Wespendien, veel Wouwen en een late en zeer hoog vliegende Zearend. Samen met de harde zuidoosten wind van 8 mei vormden deze dagen de opmaat voor een finale die zijn weerga niet kent. Zoals aan de Kustweg al was te zien, waren veel roofvogels naar het westen afgedreven op 8 mei. De volgende dag was de wind afgenomen en kwam de trek op gang. Ongekende aantallen werden gezien, verdeeld over bijna alle 'gewone' soorten, en nationale records werden gevestigd of benaderd. Voor een beschrijving van deze dag voor de Noordkaap wordt verwezen naar het artikel over deze telpost in deze *Gors*. Voor de Eemshaven werden min of meer dezelfde aantallen gezien, al waren er wel enkele verschillen. Zo werden er meer Buizerds gezien (102), meer Blauwe (5) en Grauwe Kiekendieven (7) en vestigde de Eemshaven met 21 Rode en 16 Zwarte Wouwen nationale records (beide net één meer dan de Noordkaap).

Na deze periode kwam de wind maar weinig meer uit de goede hoek waaien en was het, op wat oprispingen na, grotendeels gebeurd met de vogeltrek.

Zeldzame passanten

Ook voor zeldzame soorten zijn telposten langs de kust de goede plek. Hoewel je wel vaak genoeg moet nemen met een silhouet en soms alleen de roep (als je die kent tenminste), want de meeste vogels vliegen stug door. Op de drie trektelposten zijn flink wat zeldzaamheden gezien: 1 Kalanderleeuwerik, 1 Citroenkwikstaart, 2 Steppekiekendieven, 2 Kortteenleeuweriken,

FOTO: WILLEM-JAN FONTIJN

Visarend – Eemshaven-Oost – 23 april 2011

3 (2) Bijeneters, 7 (6) Grote Piepers, 7 Roodstuitzwaluwen, 7 Duinpiepers, 9 (8) Roodpootvalken, 9 (8) Roodkeelpiepers, 8 Europese Kanaries en 21 (19) Lachsterns. Over de achtergronden van deze vogels valt natuurlijk te speculeren over het waarom van hun verschijning. Zuidelijke soorten, vliegen die gewoon te ver? Oostelijke soorten, zijn ze door de wind verdreven? Lachstern, zou die toch nog stiekem broeden in Noord- of Oost-Europa?

Wie zal het zeggen. Wel kun je zeggen dat het altijd een plezier is een paar uur op de dijk te staan. Bedenk echter wel dat de zeldzaamheden niet voor het oprapen liggen. Het kan jaren duren voor je de eerste Roodstuitzwaluw ziet passeren, maar ... die honderden andere zwaluwen maken een hoop goed!